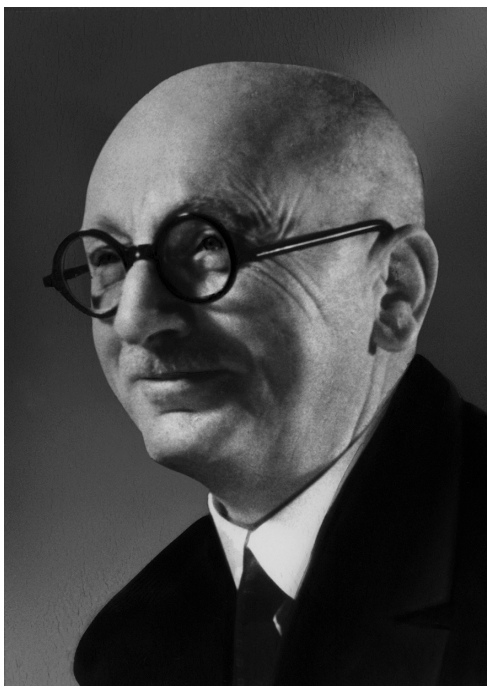

DR. GRÓH GYULA

1886–1952

Kémikus, bölcsészdoktor, a M. kir. Állatorvosi Főiskola kémiai tanszékének vezető professzora 1913-tól 1934-ig, majd a M. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem általános kémiai tanszékének vezetője és a budapesti (1921-től Pázmány Péter) Tudományegyetem kísérleti és fizikai-kémiai intézetének, később általános kémiai intézetének igazgatója. Kiváló előadó és szakíró, a fizikai-kémia kiváló művelője, a radioaktív indikációs módszer első alkalmazója.

Gróh Gyula 1886. január 16-án Esztergomban született. Vegyészeti tanulmányait a budapesti Állami Felsőipariskolában kezdte 1901-ben. 1908-ban a budapesti Tudományegyetemen bölcsészdoktori oklevelet szerzett. Egyetemi tanulmányával egy időben, 1904-től 1906-ig az Ampelológiai Intézetben mint vegyész dolgozott, majd 1906-ban a M. kir. Állatélettani és Takarmányozási Kísérleti Állomáson Tangl Ferenc professzor mellé került. 1909-ben segédvegyésszé nevezték ki.

1911-ben hat hónapot töltött Berlinben, részben az egyetemi fizikai-kémiai intézetben Nerst Vilmos tanár mellett, részben pedig az ottani Mezőgazdasági Főiskola állatélettani intézetében Nathan Zuntz tanár mellett. 1913-ban az Állatorvosi Főiskola segédtanárává nevezték ki, és megbízták a kémiai tanszék

teendőinek ellátásával. 1914 nyarán a karlsruhei egyetemen Breiding tanár mellett fotokémiai vizsgálatokat végzett. 1917-ben nyilvános rendes tanárrá nevezték ki.

1934-ben a Műegyetem általános kémiai tanszékének lett a vezetője, majd 1936-tól a Pázmány Péter Tudományegyetemen a kísérleti, majd általános kémiai tanszék igazgatója volt. 1950-ben az akkori politikai viszonyok következményeként meg kellett válnia intézetétől, és haláláig a Gabona- és Lisztkísérleti Állomáson végzett tudományos munkát.

Gróh Gyula közel fél évszázados tanári működése során a hallgatók generációit nevelte fel. Kiváló előadó volt, jól kidolgozott, gördülékeny előadásai mindenki számára emlékezetesek maradtak. Korán felismerte, hogy az előadott anyag csak akkor gyümölcsöző a hallgatóság számára, ha azt megfelelő tankönyv támasztja alá. Tankönyvei, az *Általános kémia*, a *Szervetlen kémia* és a *Szerves kémia*, évtizedeken át közkézen forogtak, és számos kiadást értek meg; német, valamint olasz nyelvű változatai is népszerűek voltak. E könyvekben Gróh Gyula bölcs önmérsékletéről tett tanúbizonyságot, és elsősorban az ismeretanyag tökéletes megvilágítására törekedett. Több társszerzővel írt *Fizikai kémia* tankönyve, valamint a középfokú oktatás számára írt *Bepillantás a kémiába* című könyve érdemel említést. Nevéhez fűződik a vegyészképzés reformja, a kötelező kollégiumok, gyakorlatok és a vizsgarendszer bevezetése is.

Tudományos munkássága széles körű. Száznál is több jeles dolgozata, valamint az intézetében készített kb. 60 disszertáció tanúskodik arról, hogy szakmája legkülönbözőbb ágait teljes jártassággal művelte, különösen pedig a kémiának az élettannal kapcsolatos határterületeit. Hevesy Györggyel együtt elsőnek alkalmazta a radioaktív indikáció módszerét az ólom öndiffúziójának vizsgálatára. E munka egyik csírája a nagy jelentőségű és azóta a fizikai kémia, sőt a biológia kiterjedt területén is alkalmazott módszer bevezetésének. Vizsgálatokat végzett a kémiai kinetika területén is. Élete utolsó évtizedét a fehérjék kémiai felépítése kutatásának szentelte.

A Magyar Tudományos Akadémia 1925-ben mint állatorvosi főiskolai nyilvános rendes tanárt a Matematika és Természettudományok Osztályának levelező tagjává választotta. 1936-tól kezdődően az MTA rendes, 1949-től pedig tanácskozó tagja is lett. 1945-től 1948-ig a Magyar Természettudományi Társulat elnöke volt. Részt vett a *Természettudományi Közöny* szerkesztésében is, valamint szerkesztőbizottsági tagja volt az *Excerpta Medicának*. Többször járt külföldi tanulmányúton. Meghívásra előadást tartott Bécsben, Frankfurtban, Heidelbergben, Koppenhágában stb. Részt vett több kongresszuson, így 1937-ben Párizsban, 1947-ben Londonban a XI. Nemzetközi Vegyészkongresszuson. 1947-től a Chemical Society tagja.

GRÓH GYULA EMLÉKTÁBLÁJA
A KÉMIAI ÉPÜLET BEJÁRATÁNÁL
(FEKETE TAMÁS ALKOTÁSA)

Gróh Gyula egyetemünk kiváló oktató és egyben kutató tanára volt, aki tudásával, kimagasló pedagógiai képességével állatorvos-generációk szeretetét, megbecsülését érdemelte ki; munkásságát magas kitüntetésekkel méltányolta a tudományos világ.

1952. február 23-án halt meg Budapesten. Visegrádon helyezték örök nyugalomra.

Irodalom

Lengyel Béla: Gróh Gyula emlékezete. *Magyar Kémikusok Lapja*, 1957. 12. 53–54.

Kotlán Sándor: *A magyar állatorvosképzés története 1787–1937. A M. kir.*

József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Állatorvosi Osztálya alapításának 150-ik évfordulója alkalmából. Pátria, Budapest, 1941. 210 p.

Nádor Károly: Száz éve született Gróh Gyula professzor. *Magyar Állatorvosok Lapja*, 1986. 41. 7. 444–447.